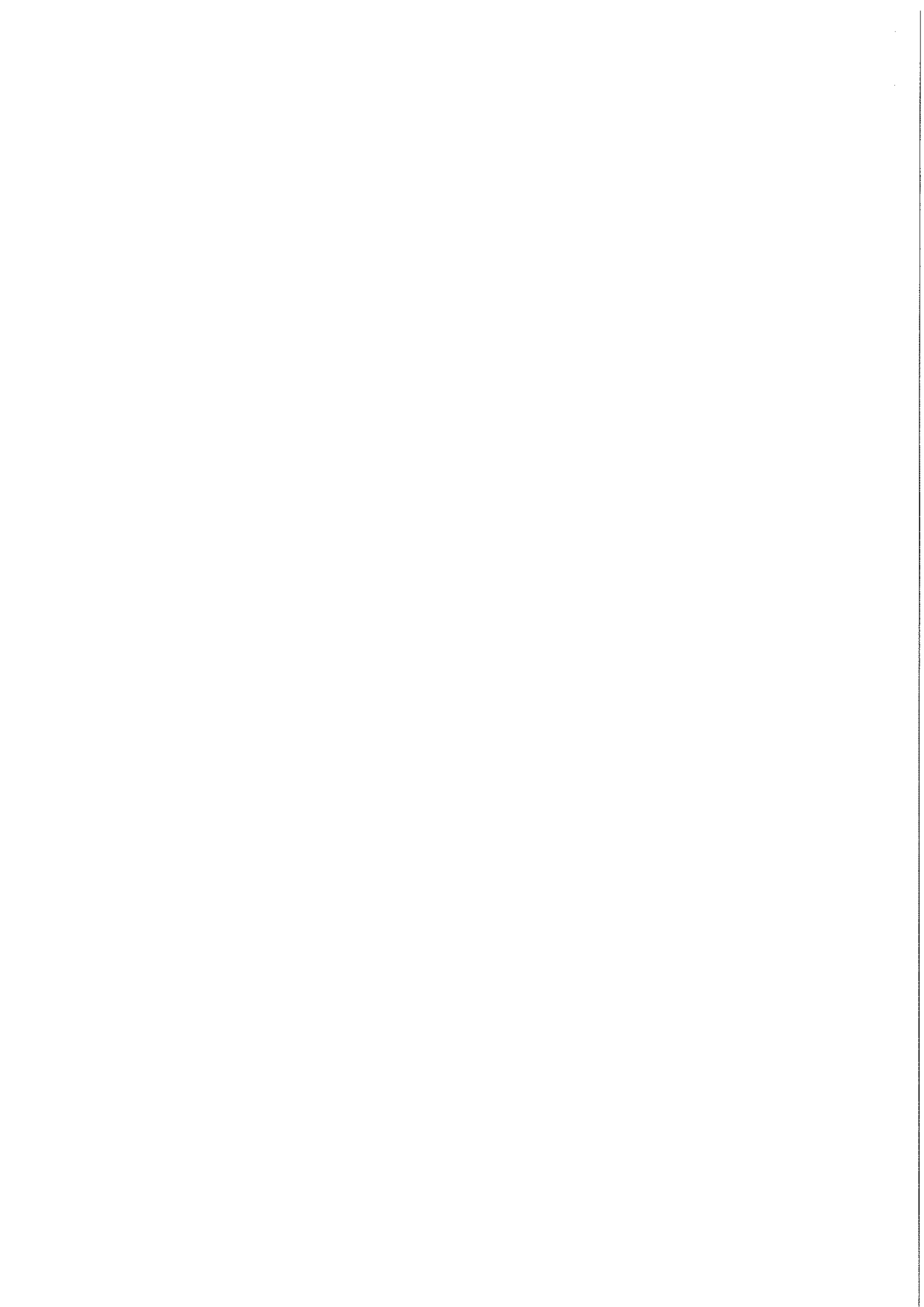

Pedagogische civil society

In het leven van opgroeiende kinderen en jongeren spelen veel mensen een rol: naast ouders, ook familie, docenten, vrijwilligers bij verenigingen, vrienden, buren en niet te vergeten, andere kinderen en jongeren. Al deze mensen samen vormen de *pedagogische civil society*.

PEDAGOGISCHE CIVIL SOCIETY

In de gemeente Tynaarlo vinden we het belangrijk dat onze kinderen opgroeien in een leuke, veilige, corrigerende en stimulerende omgeving, omdat deze omgeving van cruciale betekenis is voor de ontwikkeling van kinderen. Talentontwikkeling en een sterke sociale leefomgeving zijn uitgangspunten van positief jeugdbeleid.

WAT

De pedagogische civil society draait om gemeenschappelijke activiteiten en netwerken van burgers rondom het grootbrengen van kinderen.

- De verantwoordelijkheid voor het grootbrengen van kinderen ligt binnen het gezin, maar ook er buiten (familie, burens, vrienden)
- Het sociale netwerk om het gezin speelt een belangrijk rol in de ontwikkeling van kinderen
- Professionals, gemeente en het CJG stimuleren en faciliteren deze sociale netwerken

Het doel van deze activiteiten hoeft niet expliciet gericht te zijn op het grootbrengen van kinderen (maar bijv. op sporten).

DOEL

Centraal staat het versterken van de actieve rol van burgers bij opvoeden en opgroeien.

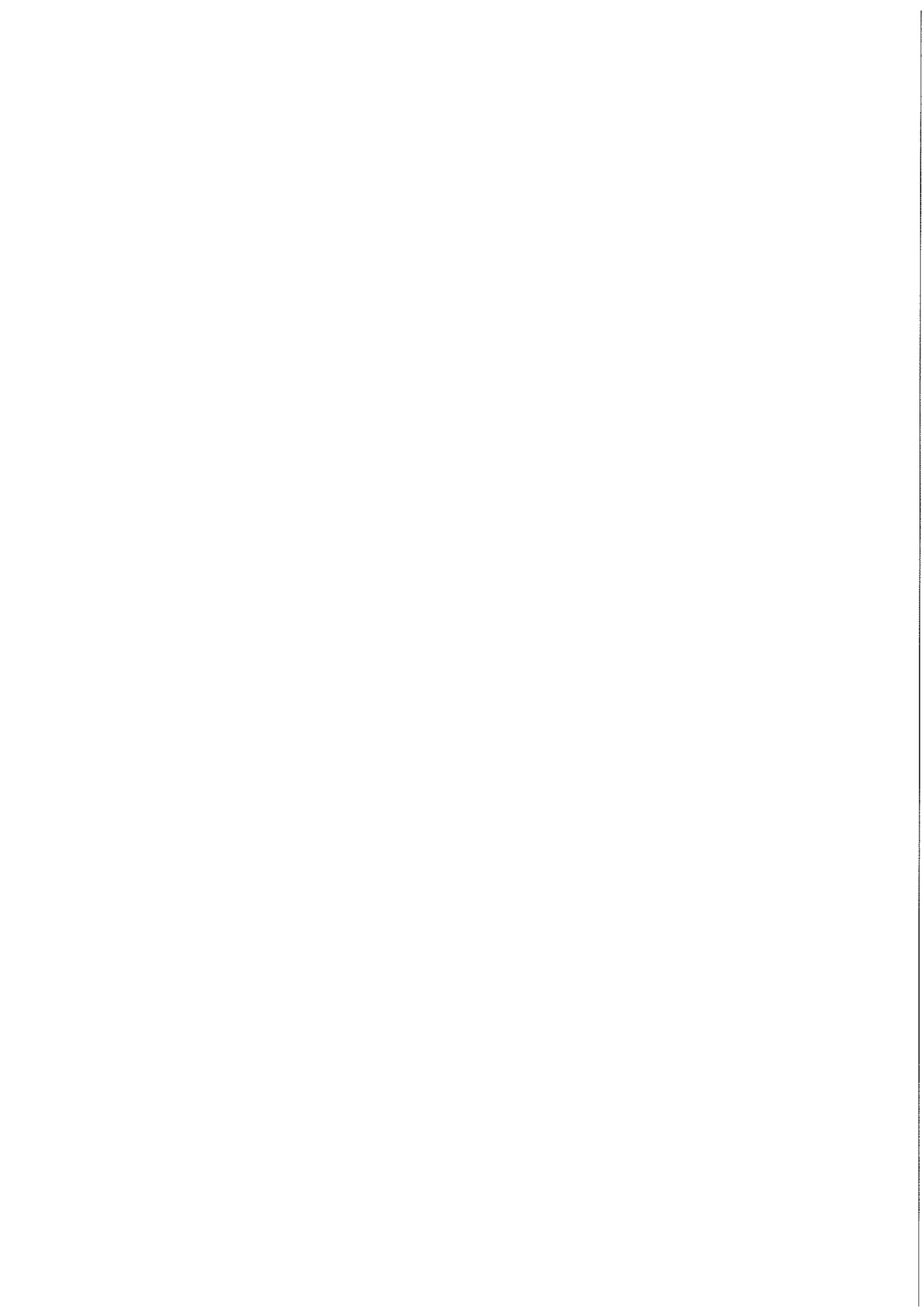
Het overkoepelende einddoel is dat kinderen opgroeien in een sociale omgeving die ondersteunt en bijdraagt aan hun ontwikkeling. Hierin spelen naast expliciete verbanden zoals scholen, de impliciete verbanden zoals familie, burens en verenigingen een belangrijke rol.

VISIE EN ROL CJG

De CJG partners werken vanuit een gedeelde visie gestoeld op positief opvoeden aan het versterken van de pedagogische civil society. Professionals van het CJG leggen de verbinding met vrijwilligers, ouders, buurtbewoners en jongeren. Om dit te bereiken werkt het CJG aan het agenderen van het onderwerp en de bewustwording van professionals en vrijwilligers met hun rol in de pedagogische civil society. Het CJG sluiten aan bij wat er al is aan infrastructuur in de pedagogische civil society. Via de scholen, clubs en verenigingen. Hiervoor kunnen op termijn de gebiedsgebonden teams ingezet worden.

VOORTGANG

Het versterken van de pedagogische civil society als taak voor het CJG, is relatief nieuw. De aandacht is daarom in eerste instantie gericht geweest op het verkennen van het thema en het opdoen van ervaring aan de hand van concrete activiteiten. In 2012 is gestart met deelname van het CJG team aan een noordelijke bijeenkomst van team maatschappij (landelijk project rondom de pedagogische civil society) en is een actieplan opgesteld. Van daaruit zijn er gesprekken met ouders, vrijwilligers en professionals geweest en heeft er een lezing voor ouders plaatsgevonden in de wijk Eelderwolde. Op basis van deze ervaringen is er een plan van aanpak voor 2013 opgesteld.

In 2013 wordt verder gewerkt langs 4 lijnen:

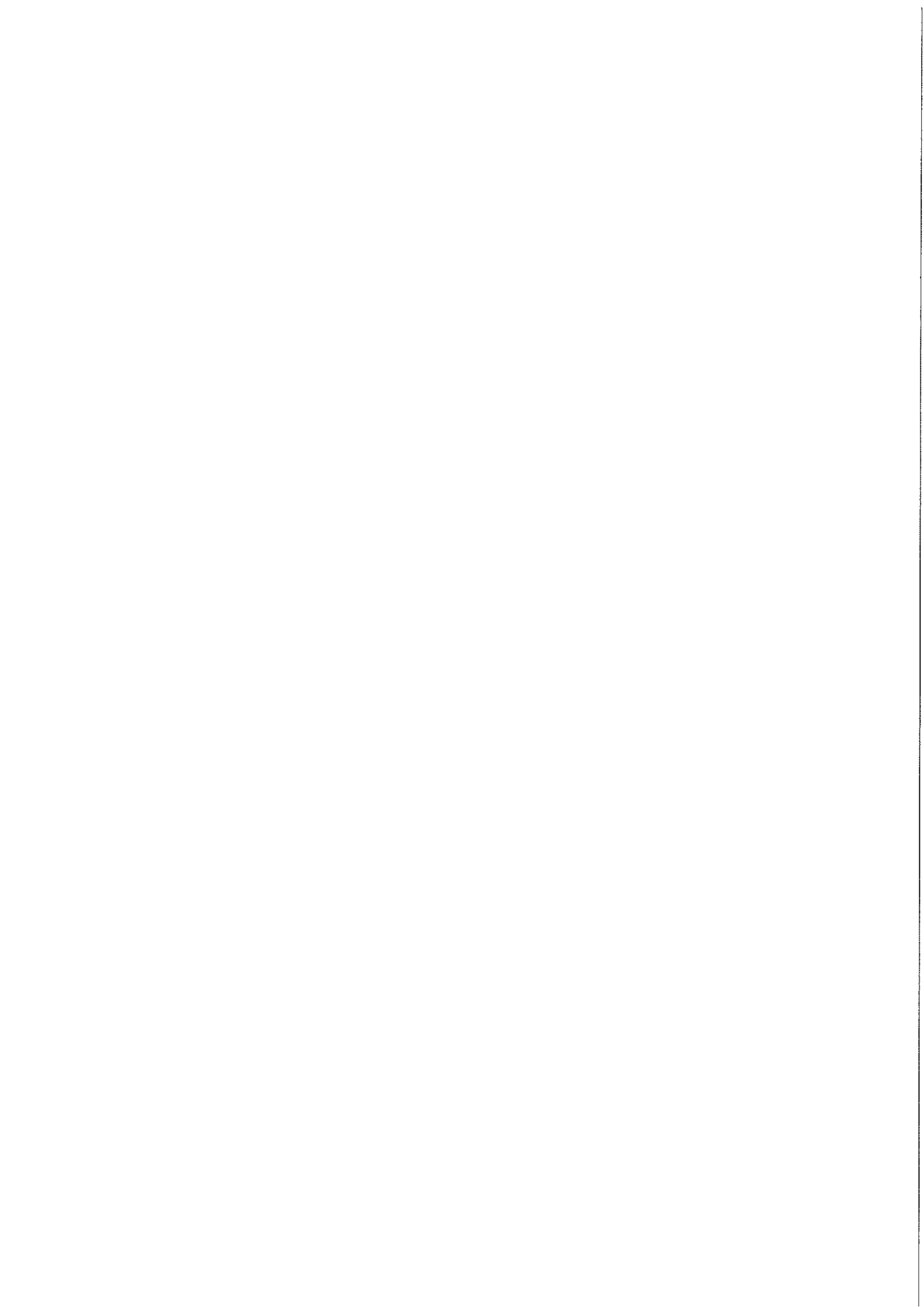
1. Het starten van de discussie over de pedagogische civil society bij buurt-/dorpsverenigingen:
 - a. Gesprek met plattelandscoördinator
 - b. Gesprek/bijeenkomst met dorpsverenigingen
2. Het via de (sport)verenigingen werken aan normen en waarden bij kinderen en jongeren:
 - a. Gesprek met beleidsmedewerker sport
 - b. Gesprek met Sport Drenthe
 - c. Gesprek/bijeenkomst sport platforms
3. CJG professionals werken aan versterken sociale netwerken rondom kinderen:
 - a. Gesprek met CJG team
 - b. Bijeenkomst over inzet van vrijwilligers
 - c. Vraag professionals om rond jeugd en gezin sleutelfiguren te benaderen, vrijwilligers te werven en buurtbewoners te activeren
4. Via de scholen werken aan gezamenlijke pedagogische verantwoordelijkheid:
 - a. Gesprek/bijeenkomst starten
 - b. Aanhaken bij/op bestaande vragen
 - c. Vanuit traject jongerenparticipatie
 - d. En vanuit inzet jongerenwerk op voortgezet onderwijs

BELEID EN TOEKOMST

Voor 2013 is het van belang om de pedagogische civil society te verankeren in beleid. Aandachtspunten hierin zijn onder andere aansluiting op het lokaal onderwijsbeleid, sportbeleid en betrekken vrijwilligersbeleid. Daarnaast is het onderwerp sterk verbonden met de 3 decentralisaties, in die zin dat er een preventieve werking van mag worden verwacht.

Het faciliteren van burgers in hun rol bij opvoeden en opgroeien gebeurt in de toekomst bij voorkeur in de wijk/het dorp. De uitvoerende organisaties zoeken aansluiting met burgerinitiatieven of ontlokken dit van ouders, jongeren, buurtbewoners al dan niet verenigd in dorpsvereniging, de scouting of sportvereniging. (CJG) medewerkers moeten zich outreachend opstellen en oog krijgen voor kansen voor ontmoeting en gezamenlijke activiteiten van jeugd, opvoeders en medeopvoeders, zodat ze die waar nodig kunnen ondersteunen. Dit kan door letterlijk 'de wijk in te gaan', maar outreachend werken kan ook betekenen dat de beroepskracht zicht heeft op netwerken rond gezinnen. Hier ligt een logische verbinding met de pilot met het gebiedsgebonden team.

Daarnaast ligt meer samenwerking met het onderwijs voor de hand. Ook het onderwijs heeft belang bij het versterken van sociale verbanden onder ouders. Vanuit dit gedeelde belang kan het CJG de school ondersteunen in het realiseren van sterke netwerkwerken van ouders rond de school, door bijvoorbeeld het helpen organiseren van ontmoetingsplekken of ouderavonden.

Pedagogische civil society gemeente Tynaarlo

Wat is de pedagogische civil society en wie maken er deel van uit?

De pedagogische civil society is een mooi woord voor een praktijk waarin buurtbewoners gemeenschappelijke activiteiten organiseren rondom het grootbrengen van de jeugd.

Het wordt gevormd door de informele netwerken uit een wijk of buurt die (in)direct betrokken zijn bij een gezonde opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Denk bijvoorbeeld aan:

- Het gezin, familie en vrienden;
- Buren, leerkrachten of andere ouders;
- Vrijwilligers, professionals en organisaties (begeleidende en faciliterende taken).

Werken aan de pedagogische civil society in Tynaarlo

Onderlinge sociale steun levert een positieve bijdrage aan de kwaliteit van opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Zeker in de huidige tijd van individualisering groeit de behoefte aan sociale netwerken. De gemeente Tynaarlo zet daarom in op het versterken van de sociale netwerken rondom kinderen en gezinnen.

In dit kader werkt de gemeente aan de ontwikkeling van een CJG dat naast de basisfuncties -adviseren, signaleren en verwijzen- ook de inzet en betrokkenheid van de sociale

omgeving bij de kinderen mobiliseert. Dit doet ze enerzijds door, vanuit het CJG of in samenwerking met sportverenigingen, welzijnsorganisatie Trias of het onderwijs, activiteiten te ontwikkelen die de ontmoeting, dialoog en onderlinge steun bevorderen. En anderzijds door bestaande initiatieven te versterken en te verduurzamen.

Deze nieuwsbrief geeft een overzicht van mogelijke activiteiten die naar voren kwamen uit focusgesprekken die met verschillende ervaringsdeskundigen zijn gevoerd.

Stappenplan

Initiatieven en ideeën opsporen

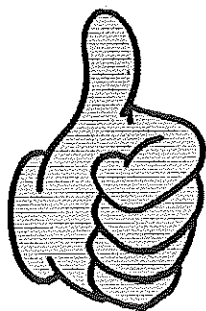
Versterken en samenbrengen

Kennisdelen

Borgen en loslaten

Focusgesprekken

Hoe moet je als gemeente omgaan met Pedagogische civil society? Om hier een beeld van te krijgen zijn we het gesprek aangegaan. Er zijn met verschillende groepen (vrijwilligers, buurtbewoners, ouders en professionals) focusgesprekken gevoerd over het onderwerp: wat is het en wat kun je er mee? Hieronder een overzicht van aanbevelingen, adviezen en mogelijke acties naar aanleiding van de gesprekken.

DO'S

- Informatieavonden organiseren over gezamenlijk en positief opvoeden: interactief, structureel en gezamenlijk (school en MR/ OR, peuterspeelzaal & kinderopvang)
- Een laagdrempelig CJG bevorderen: positief coachen binnen sportverenigingen, overgang van basis- naar voortgezet onderwijs (bijvoorbeeld een terugkomdag voor ouders)
- Opvoedparty organiseren in de wijk: ouders leren elkaar kennen en krijgen tevens de gelegenheid om informatie en ervaringen uit te wisselen
- Buurtactiviteiten organiseren zoals bijvoorbeeld: een buurtbarbecue, een kookavond, een stratenrace, Tynaarlo got talent en andere ouder-kind evenementen
- WhozNext: interactie arrangeren tussen kinderen van verschillende leeftijden en tussen volwassenen onderling, bijvoorbeeld d.m.v. een 10-kamp
- Burgers aanzetten tot het nemen van initiatieven (bijvoorbeeld a.d.h.v. een prijsvraag). Hierbij ook kinderen en jongeren al op jonge leeftijd verantwoordelijkheden geven
- Via basisscholen, buurtverenigingen, speelzalen of het consultatiebureau activiteiten aanbieden met het thema 'opvoeden' (bijvoorbeeld zoals het project in Beijum)
- De behoeften van burgers (volwassenen, jongeren en kinderen) inventariseren op het gebied van sport, muziek, film, e.d.
- Ontmoetingsplekken inrichten voor kinderen en ouders, bijvoorbeeld een eetcafé
- Zichtbaar positief versterken; rolmodel, mentorschap (bijvoorbeeld zoals bij de Zuidlaarder tennisclub), maatjesproject

- (Via advertenties) bezoekers werven voor willekeurige thema-avonden
- Een belerende, verwijtende of negatieve houding aannemen
- Opvoedcursussen geven met geforceerde thema's als: 'Beter opvoeden' of 'Hoe verbeteren we de wijk?'
- Te hoge doelen stellen
- Activiteiten van bovenaf opleggen, zonder de doelgroep erbij te betrekken of zonder het door de buurtbewoners zelf te laten uitvoeren
- Geen ruimte laten voor nieuwe ideeën en spontane activiteiten: alles willen plannen
- Activiteiten organiseren omdat ze 'leuk' zijn, maar niet omdat ze bijdragen aan de pedagogische civil society
- Activiteiten aanbieden onder de noemer 'Pedagogische civil society'

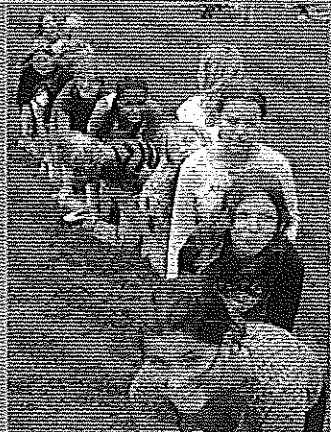
DONT'S

Positief jeugdbeleid

Bij positief jeugdbeleid staat de belevingswereld van jongeren en de ondersteunende rol van ouders daarbij centraal. Het draait in toenemende mate om het bieden van kansen aan de jeugd, om talentontwikkeling en om burgerschapsvorming. Hierbij is het van belang om de lokale pedagogische infrastructuur te versterken.

De gemeente Tynaarlo bereidt zich samen met alle andere betrokken partijen voor op de transitie van de jeugdzorg. Een goed functionerende basisstructuur binnen het jeugdbeleid stelt de gemeente in staat de jeugdzorg goed te positioneren.

ACTIES

- Eén persoon aanwijzen als aanspreekpunt in de buurt
- Een relatie opbouwen met kwetsbare gezinnen (drempelverlaging) en de intrinsieke motivatie vergroten door te laten weten dat ze niet alleen zijn
- Bestaande en oude initiatieven inventariseren en deze opnieuw gebruiken
- Sociale samenhang in de buurt stimuleren middels sport, spel en buurtfeesten (met een laagdrempelig karakter)
- Voortrekkers zoeken die andere mensen kunnen enthousiasmeren. Aansluiten bij partijen die ervaring hebben in het bij elkaar brengen van mensen (kerk, horeca, scouting)
- Het gezamenlijk belang van (groepen) mensen boven tafel krijgen en discussies over pedagogische verantwoordelijkheid op gang brengen
- Vanuit de gemeente luisteren, meedenken, faciliteren en bewoners betrekken bij het plannen van activiteiten
- Op een nieuwe manier leren kijken: de civil society is een bijproduct van de gemeenschappelijke activiteiten i.p.v. andersom
- Bestaande netwerken (oudercommissies, kinderopvang, scholen, sport- en buurtverenigingen, etc.) benutten en uitbreiden en nieuwe netwerken opbouwen
- Scholen informeren over het belang van een gezamenlijke opvoedingsverantwoordelijkheid, bijvoorbeeld d.m.v. een thema-avond en dit vervolgens in kleinere doelgroepen voortzetten
- Via scholen draagvlak creëren onder ouders: enthousiasmeren tijdens ouderavonden. Hierbij gebruik maken van betrokken ouders (klassenouders, MR, OR) met een groot netwerk
- Toewerken naar vooraf bepaalde kerndoelen: verbinding, aandacht, publieke domein, mogelijkheden, etc.
- Ouders op een laagdrempelige manier met elkaar in gesprek brengen (bankje met senseo apparaat, vraag- en aanbod bord voor ouders, etc)
- Verenigingen met elkaar in contact brengen zodat ze onderling ervaringen uit kunnen wisselen

ADVIES

- Geef zelf het goede voorbeeld en ga terug naar de kernwaarden: respect, ontmoeting, gehoord worden, duidelijk zijn over de verantwoordelijkheden
- Stel prioriteiten in de thema's die je wilt versterken, sluit aan bij bestaande initiatieven en daag burgers uit om mee te denken (bijvoorbeeld d.m.v. een prijsvraag)
- Vraag (pers)aandacht voor goede voorbeelden (Homestart, mentorship, tennisvereniging, de Lichtkring) en stimuleer anderen tot en faciliteren in deelname
- Richt je op burgerschap in het algemeen i.p.v. specifiek op de opvoeding van kinderen
- Beeldvorming van de gemeente: hoe gaat de gemeente om met vertegenwoordigers van de burgers?
- Maak het creëren van een leefbare samenleving een van de belangrijkste doelen
- Leg het verbeteren van de opvoeding' niet als doel op aan ouders, geef hen de kans om zich dit eventueel zelf ten doel te stellen
- Zorg voor een informele benadering, vermijd termen als 'moeten'
- Stel een 'inspiratiegroep' samen van creatieve en betrokken mensen met leuke ideeën om onderlinge relaties te versterken
- Weet als gemeente wat er leeft binnen de gemeenschap; luister goed en denk niet zelf te weten wat burgers nodig hebben
- Breng de bestaande activiteiten in kaart: lopen deze goed of kan er nog iets worden verbeterd? En aan welke activiteiten is nog behoefte en wat hebben vrijwilligers nodig om deze te organiseren?
- Werk aan één project tegelijkertijd
- Creëer randvoorwaarden voor de pedagogische civil society en betrek basisscholen hierbij

Wijkteams

In het nieuwe regeerakkoord ligt de nadruk op positief opvoeden en op het versterken van het opvoedingsklimaat in wijken. Vanuit de overtuiging van de kracht van de pedagogische civil society pleiten veel gemeenten voor een decentrale sturing. In toenemende mate verschijnen er initiatieven voor een pedagogische aanpak op wijkniveau. Wijkteams zetten inwoners aan tot deelname aan sociale activiteiten om de buurt- en wijk samenleving te versterken.

Ook de gemeente Tynaarlo overweegt om wijk- / dorpsteams in te zetten om de pedagogische civil society te versterken. Het jongerenwerk kan hierbij een belangrijke rol spelen.

